

Отже, можна зробити висновок, що професійна етика адвокатів як самостійна галузь науки і також підрозділ правознавства, має своїми завданням вивчення особливостей реалізації загальних принципів моралі у сфері правничої діяльності, морального змісту права і морального потенціалу професії адвоката. Адвокатська етика існує для обґрунтування змісту морального ідеалу адвоката, вивчення форми і причини деформацій морально-професійної свідомості та запропонувати способи їх подолання. До предмета даного поняття має бути включено також вивчення методів і форм морально-етичного виховання юридичних кадрів, шляхів удосконалення їх професійної культури.

Професійна етика адвоката - це складне, багатогранне явище. Поставлені та висвітлені вище питання не вичерпують повне коло проблем й зміст даного феномену.

Радаєва О.С.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ІНІЦІУВАННЯ ПИТАННЯ ПРО ДИСЦИПЛІНАРНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АДВОКАТА

Питання про дисциплінарну відповідальність адвоката є одним із найактуальніших, оскільки з ним щоденно стикаються адвокати, здійснюючи свою діяльність на території України. Така актуальність впливає з природи поваги до інституту адвокатури, яку можуть підірвати порушення конкретних адвокатів. Тобто порушення, скоєні конкретним адвокатом, підривають не тільки професійну честь і гідність цього адвоката, а й інститут адвокатури взагалі. Також актуальність даної тематики впливає з приводів, які слугують основою для порушення дисциплінарного провадження щодо адвоката, беручи до уваги які, необхідно переконатися в наявності належності та допустимості даного приводу.

Відповідно до ст. 36 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 62. – Ст. 17.). Право на звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури із заявою (скаргою) щодо поведінки адвоката, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності, має кожен, кому відомі факти такої поведінки. Право ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність адвоката і звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури із заявою (скаргою) щодо поведінки адвоката, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності, має кожен, кому відомі факти такої поведінки.

Закріплення вказаної норми, на думку Заборовського В.В, певним чином суперечить одному з основних принципів адвокатської діяльності, а саме принципу незалежності (ч. 1 ст. 4 цього Закону), а тому виправдано дано норма отримала найбільшу критику серед інших норм, що регулюють правове регулювання приводів для порушення дисциплінарного провадження відносно адвоката. До такого висновку можна дійти виходячи з того, що дана норма надає право кожному, навіть особі, яка не має жодного відношення до професійної діяльності адвоката (не є ні його клієнтом, ні жодним іншим учасником будь-якого провадження, де бере участь адвокат), звертатися із заявою (скаргою) до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії. В цьому випадку потрібно врахувати й те, що ряд норм Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», які стосуються підстав притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності не позбавлені недоліків та прогалин. Зокрема, це стосується відсутності конкретного переліку протиправних діянь, що можуть бути розцінені як дисциплінарний проступок; відсутності легального закріплення основних кваліфікуючих понять (порушення присяги адвоката України, грубого одноразового порушення правил адвокатської етики тощо), які можуть бути основою для застосування того чи іншого виду дисциплінарних стягнень, або ж взагалі для кваліфікації діяння в якості дисциплінарного проступку (Заборовський, Віктор Вікторович. "Окремі проблемні аспекти ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність адвоката." (2015).

Саме ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність має на увазі письмове звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії з проханням покарати адвоката за

конкретне порушення свого обов'язку чи за неетичну поведінку. Звернення може бути таким ініціюванням, коли там ставиться питання про покарання адвоката. Але звернення може і не містити такої вимоги. Коли звернення лише привертає увагу до порушення чи недостойної поведінки адвоката, це - не привід розглядати як "ініціювання" про дисциплінарну відповідальність.

Норма Закону не повинна давати привід для розбіжностей в тлумаченні, тим паче, зокрема вже в наступній ст. 37 йдеться про "проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката", а не про проведення перевірки дій адвоката.

На мою думку, найоптимальнішим шляхом вирішення даного питання буде обрання законодавцем нового підходу до створення нових та переробки вже існуючих норм законодавства, тобто необхідно створити таку систему норм, за якою можна буде чітко сказати, яке коло осіб може звертатись до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії із заявою (скаргою) стосовно наявності в діях адвоката порушень. Позитивним в даному аспекті є досвід російського законодавця, який на відміну від українського використовує інший підхід у регулюванні питання щодо приводів для порушення дисциплінарного провадження відносно адвоката. Так, якщо нормою українського законодавства передбачено вже згадуваний відкритий перелік приводів для порушення дисциплінарного провадження, то російський законодавець закріплює закритий такий список приводів. Такого висновку можна дійти, проаналізувавши норми ст.20 Кодексу професійної етики адвоката, де чітко передбачені приводи для початку дисциплінарного провадження, якими можуть бути: 1) скарга, подана в адвокатську палату іншим адвокатом, довірителем адвоката або його законним представником, а також – при відмові адвоката прийняти доручення без достатніх підстав – скарга особи, яка звернулася за наданням юридичної допомоги в порядку ст. 26 Федерального закону «Про адвокатську діяльність і адвокатуру в Російській Федерації» (про безоплатне надання правової допомоги); 2) подання, внесені в адвокатську палату віце-президентом адвокатської палати або особою, що його заміщає; 3) подання, внесені в адвокатську палату органом державної влади, уповноваженим у галузі адвокатури; 4) звернення суду (судді), який розглядає справу, представником (захисником) по якому виступає адвокат, на адресу адвокатської палати (Кодекс профессиональной этики адвоката, принят Первым Всероссийским съездом адвокатов 31 января 2003 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: < <http://www.fparf.ru/norms/codex.htm>).

Таким чином, положення ст. 36 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність адвоката) слугує приводом для різнотлумачень та в сукупності з вищенаведеними твердженнями дозволяє звертатись стосовно порушень у діяльності адвоката в компетентні органи «кожному клієнту», як наслідок, український законодавець не забезпечує належним чином реалізацію принципу незалежності адвокатури. А наявні в даній статті гарантії для діяльності адвоката не забезпечують належну ефективність інституту дисциплінарної відповідальності. Загалом, стає очевидним внесення законодавцем змін до норм, що регулюють питання про приводи для порушення дисциплінарного провадження відносно адвоката.

Сомяш О.Ю.

*студент 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ВІДНОСИНИ МІЖ АДВОКАТАМИ ЗА ПРАВИЛАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

Актуальністю даної роботи є висвітлення поняття професійної етики адвоката, як такої, а також роз'яснення відносин між адвокатами при несенні адвокатами свого обов'язку, перед громадянами нашої Батьківщини.

Сьогодні більшість українських адвокатів помилково сприймають правила адвокатської етики як певний норматив, порушення якого призведе до притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності та пов'язаних з цим незручностей. Утім, таке трактування правил поведінки та етики адвокатів завідомо неправильне: адвокат має використовувати правила адвокатської етики не тільки щоб уникнути притягнення до дисциплінарної